

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GEOGRAPHICAL INDICATIONS ; GI)

"ลองกองต้นหยงมัส"

จักรพงษ์ ธีระแพทย์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications; GI) เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความเชื่อมโยง (Links) ระหว่างปัจจัยสำคัญสองประการ คือ ธรรมชาติและมนุษย์ กล่าวคือ ชุมชนได้อาศัยลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ตามธรรมชาติ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ หรือวัตถุดิบเฉพาะในพื้นที่ มาใช้ประโยชน์ในการผลิตสินค้าในท้องถิ่นของตนขึ้นมา ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มาจากพื้นที่ดังกล่าว คุณลักษณะพิเศษนี้อาจหมายถึง คุณภาพชื่อเสียงหรือคุณลักษณะเฉพาะอื่นๆที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นๆ

ลองกองต้นหยงมัส ทะเบียนเลขที่ สช 59100084 วันที่ขึ้นทะเบียน 23 สิงหาคม 2554

ผู้ขอขึ้นทะเบียน จังหวัดนราธิวาส

ลองกองต้นหยงมัส (Longkong Tanyongmat)

ลองกองพันธุ์พื้นเมือง ผลอ่อนเปลือกสีเขียว ผลสุกเปลือกเป็นสีเหลือง เปลือกไม่มียาง เปลือกล่อนจากเนื้อได้ง่าย รูปร่างเหมือนหยดน้ำ เนื้อใสมหอมหวาน มีเมล็ดน้อยหรือไม่มีเลย และปลูกในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกลองกองต้นหยงมัส ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

ประวัติความเป็นมา

นำมาปลูกครั้งแรกที่บ้านซีโป หมู่ที่ 3 ตำบลเจดิม อำเภอระแงะ และขยายพันธุ์มาปลูกในพื้นที่ตำบลต้นหยงมัส อำเภอระแงะ พัฒนาสายพันธุ์จนเป็นที่ยอมรับด้านรสชาติและความอร่อยเป็นเอกลักษณ์ มีศูนย์กลางการซื้อขายที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ณ ตลาดกลางผลไม้ต้นหยงมัส และยังเป็นแหล่งผลิตลองกองที่มีคุณภาพดีที่สุดของประเทศ

ลักษณะของสินค้า

1. พันธุ์ : พื้นเมืองที่เป็นสายพันธุ์ลองกองแห้ง
2. ลักษณะทางกายภาพ : รูปร่าง ค่อนข้างกลม หรือคล้ายหยดน้ำ เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.0 - 2.5 cm เปลือกเขียว ผลอ่อนเปลือกสีเขียว ผิวเปลือกมีตุ่มนูนเล็กๆ เป็นต่อมน้ำหวาน ผลสุกเปลือกสีเหลือง ลองกองแห้งจะไม่มียางเกาะเปลือก เนื้อผลลองกองสุกเต็มที่เนื้อจะใสเป็นแก้ว และรสชาติหวาน
3. ลักษณะทางเคมี : ค่าความหวาน 17 - 19 องศาบริกซ์

เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

1. จัดให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุมทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิต และระดับจังหวัด
2. จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการค้าที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ลองกองต้นหยงมัส
3. ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ลองกองต้นหยงมัส และแผนการควบคุมตรวจสอบสินค้า

การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

1. ลองกองต้นหยงมัส ต้องปลูกในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ตามกระบวนการผลิตที่อ้างอิงแนวทางจากการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP)
2. กระบวนการผลิตต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ปลูกลองกองต้นหยงมัส รวมทั้งมีเอกสารกำกับเพื่อตรวจสอบย้อนกลับได้
3. มีคณะทำงานตรวจสอบกระบวนการผลิตสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ "ลองกองต้นหยงมัส" ระดับพื้นที่ ตามคำสั่งจังหวัดนราธิวาส ที่ 1946/2561 ลว. 12 มิถุนายน 2561 ทำหน้าที่ตรวจประเมินในพื้นที่แปลงเกษตรกร

ขอขอบคุณ

- คณะทำงาน ประกอบด้วย นายอำเภอ ทุกอำเภอ, คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ เกษตรอำเภอ ทุกอำเภอ, พัฒนาการอำเภอ ทุกอำเภอ, ผู้จัดการ ธ.ก.ส. สาขาในพื้นที่, ประธานศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน ทุกอำเภอ, และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ
- ผศ.ดร.มนูญ ศิริบุญวงศ์ เกษตรจังหวัดนราธิวาส และพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส

แหล่งที่มา

- <http://www.ipthailand.go.th/th/faq/item/ความรู้เบื้องต้น เรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์.html>
- <http://www.ipthailand.go.th/th/gi-011/item/84. สช 59100084 ลองกองต้นหยงมัส.html>